

DATOS IDENTIFICATIVOS

Sociolingüística

Materia	Sociolingüística			
Código	V01G400V01401			
Titulación	Grao en Ciencias da Linguaxe e Estudos Literarios			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	2	2c
Lingua de impartición	Galego			
Departamento	Tradución e lingüística			
Coordinador/a	Rodríguez Yáñez, Xoan Paulo			
Profesorado	Diz Ferreira, Jorge Rodríguez Yáñez, Xoan Paulo			
Correo-e	xoanp@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	Estudo da natureza cultural e social das linguas, así coma da súa heteroxeneidade interna e externa, plasmadas na fala.			

Competencias

Código

A1	Que o estudantado demostre posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
A2	Que o estudantado saiba aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúa as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
A5	Que os estudantado desenvolva aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
B1	Capacitación do estudantado para que adquira coñecementos lingüísticos e literarios.
B2	Adquisición dos fundamentos metodolóxicos e críticos que permita ao estudantado acceder ao exercicio da actividade profesional cunha formación versátil e interdisciplinar.
B6	Ser quen de apreciar outras culturas e expresións artísticas e competentes para sensibilizar á contorna propia na apreciación da diversidade intercultural. Explorar ademais as repercusións sociais, profesionais, educativas e culturais dos usos lingüísticos e da aprendizaxe das linguas estudadas no grao.
B7	Coñecer os métodos básicos do estudo e análise lingüísticos e literarios.
B8	Capacidade para participar en debates e actividades de grupo e organizalos, desenvolvendo un pensamento autónomo e crítico.
C5	Coñecemento dos conceptos e métodos da análise lingüística.
C13	Coñecemento da situación sociolingüística da lingua galega/española.
C15	Coñecemento das repercusións lingüísticas e interculturais do contacto de linguas.
D1	Capacidade de aplicar os coñecementos á práctica
D2	Comunicación oral e escrita na lingua materna.
D3	Capacidade de xerar novas ideas.
D6	Habilidade para traballar de forma autónoma.
D8	Capacidade de análise e síntese.
D9	Capacidade para manexar a bibliografía consultada e para citala axeitadamente.
D10	Respecto pola ética profesional e, en particular, pola propiedade intelectual.
D11	Capacidade para elaborar textos orais e escritos de diferente tipo.
D12	Capacidade para localizar, manexar e aproveitar a información contida en bases de datos e outros instrumentos informáticos e internet.

Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
Familiarizar ó alumnado coa natureza socio-cultural das linguas, a través dunha introducción básica (conceptual, teórica e metodolóxica) á sociolingüística xeral, sempre nunha perspectiva reflexiva.	A1 A2	B1 B7 B8	C5 C13 C15	D3 D8 D1 D12
Aplicar directamente ditos coñecementos ás linguas galega e castelá (e tanto na área peninsular coma americana), e para cada un dos temas tratados, con exposición específica do estado da cuestión de cada tema nos eidos sociolingüísticos galego, hispánico e lusófono.	A2		C13 C15	D1 D12
Iniciar ó alumnado en pequenas tarefas de investigación sociolingüística, que inclúan observación, traballo de campo e obtención de datos con distintas metodoloxías (cualitativas e cuantitativas), análise dos mesmos e, no seu caso, propostas de intervención.	A2 A5	B2 B6	C5 C13 C15	D1 D2 D6 D9 D10 D11 D12

Contidos

Tema	
Tema 1. Introducción ó estudo da heteroxeneidade das linguas.	1.1 Noción de sociolingüística. 1.2 A heteroxeneidade interna das linguas. 1.3 A heteroxeneidade inter-lingüística. 1.4 Conceptos centrais. 1.5 Escolas sociolingüísticas.
Tema 2. O estudo da heteroxeneidade interna das linguas.	2.1 Por que non falamos todos igual? 2.2 As variedades lingüísticas. 2.3 Xéneros discursivos, estilos, rexistros. 2.4 Linguas e códigos comunicativos.
Tema 3. O estudo da heteroxeneidade inter-lingüística.	3.1 O bilingüismo no mundo. 3.2 Paradigmas sociolingüísticos para o seu estudo. 3.3 Conceptos e terminoloxía básica.
Tema 4. Interacción e identidades.	4.1 A fala como fenómeno central. 4.2 Identidades, linguas e usos. 4.3 Da pragmática lingüística á sociolingüística interpretativa. 4.4 Análise da cortesía na interacción. 4.5 Análise da fala bilingüe. 4.6 Análise das identidades de xénero.
Tema 5. Variación e cambio lingüístico.	5.1 O variacionismo laboviano. 5.2 Como estudar a variación lingüística? 5.3 Por que cambian as linguas?
Tema 6. Desigualdades sociais e desigualdades lingüísticas.	6.1 A diversidade lingüístico-cultural do mundo na era global. 6.2 Desenvolvemento social e recuperación lingüística. 6.3 A socialización lingüística infantil: da familia á escola.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Sesión maxistral	20	40	60
Resolución de problemas e/ou exercicios	20	12	32
Traballos tutelados	0	50	50
Titoría en grupo	4	0	4
Probas de resposta curta	4	0	4

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Sesión maxistral	Explicación dos contidos esenciais da materia (e distinción respecto daqueles accesorios). Clarificación do aparato conceptual e terminolóxico. Orientación sobre as lecturas obrigatorias. O alumnado semipresencial terá á súa disposición (en Faitic) os materiais base de cada un dos temas, incluídas as indicacións sobre as lecturas obrigatorias (lecturas que son comúns a todo tipo de alumnado).
Resolución de problemas e/ou exercicios	Aplicación dos contidos teóricos á resolución de prácticas, que deberán ser resoltas na casa polo alumno e posteriormente corrixidas en clase. O alumnado semipresencial terá á súa disposición (en Faitic) as prácticas de cada un dos temas - que, vía electrónica e/ou en titorías, poderán ser comentadas co profesor.

Traballos tutelados	Realización na casa de 3 tandas de prácticas, que serán corrixidas e avaliadas polo profesor (semanas de entrega, respectivamente: 4ª, 8ª e 12ª do curso). Realización dun traballo de curso (traballo de campo e traballo analítico), que será corrixido e avaliado polo profesor. Este traballo ha ser entregado antes de que finalice o curso. A entrega destas 4 tarefas (3 prácticas máis un traballo de curso) é tamén obrigatoria para os alumnos semipresenciais, que poderán envialas vía electrónica.
Titoría en grupo	Consulta de dúbidas de calquera aspecto da materia. O alumnado semipresencial poderá concertar co profesor titorías específicas (en grupo ou individuais, e tanto presenciais coma vía electrónica) encamiñadas a resolver as súas dúbidas na preparación da materia (contidos básicos e lecturas obrigatorias), na realización das prácticas ordinarias, na elaboración das prácticas para casa ou na do traballo final de curso.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Resolución de problemas e/ou exercicios	O profesor ha levar un control continuo do traballo de cada alumno. Consultaranse en titorías, ben presenciais, ben por correo electrónico, calquera dúbida ou problema en relación cos exercicios de clase, cos traballos tutelados (prácticas máis traballo final de curso), cos contidos da materia e/ou coas lecturas obrigatorias. Os alumnos semipresenciais poderán facer estes mesmos tipos de consultas, ben vía titorías presenciais (previamente concertadas á súa conveniencia), ben vía electrónica, e coa maior flexibilidade de cara a favorecer a súa progresión na materia.
Traballos tutelados	O profesor ha levar un control continuo do traballo de cada alumno. Consultaranse en titorías, ben presenciais, ben por correo electrónico, calquera dúbida ou problema en relación cos exercicios de clase, cos traballos tutelados (prácticas máis traballo final de curso), cos contidos da materia e/ou coas lecturas obrigatorias. Os alumnos semipresenciais poderán facer estes mesmos tipos de consultas, ben vía titorías presenciais (previamente concertadas á súa conveniencia), ben vía electrónica, e coa maior flexibilidade de cara a favorecer a súa progresión na materia.
Titoría en grupo	O profesor ha levar un control continuo do traballo de cada alumno. Consultaranse en titorías, ben presenciais, ben por correo electrónico, calquera dúbida ou problema en relación cos exercicios de clase, cos traballos tutelados (prácticas máis traballo final de curso), cos contidos da materia e/ou coas lecturas obrigatorias. Os alumnos semipresenciais poderán facer estes mesmos tipos de consultas, ben vía titorías presenciais (previamente concertadas á súa conveniencia), ben vía electrónica, e coa maior flexibilidade de cara a favorecer a súa progresión na materia.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Resolución de problemas e/ou exercicios	Aplicación dos contidos teóricos á resolución de prácticas, que deberán ser resoltas na casa polo alumno e posteriormente corrixidas en clase.	10	A2 B2 C13 D1 B6 C15 D8 B7
Traballos tutelados	Realización na casa de 3 tandas de prácticas, que serán corrixidas e avaliadas polo profesor (semanas de entrega, respectivamente: 4ª, 8ª e 12ª de clases). Realización dun traballo de curso (traballo de campo e traballo analítico), que será corrixido e avaliado polo profesor. Este traballo ha ser entregado a mediados de maio. Os alumnos semipresenciais tamén deberán entregar estas prácticas e traballos, nas datas arriba fixadas.	60	A1 C13 D3 A2 C15 D6 D9 D10 D11 D12
Probas de resposta curta	Dous exames parciais escritos (liberatorios) sobre os contidos teóricos da materia, incluídas as lecturas obrigatorias. Estes exames terán lugar, respectivamente, na 8ª semana de clases e na 4ª semana de maio. Os alumnos semipresenciais tamén deberán realizar estes dous exames de xeito presencial nas datas e horas que se fixen; en caso contrario examinaranse dos contidos da materia (incluídas as lecturas obrigatorias) nun único exame final -na mesma data e hora que o exame da 4ª semana de maio.	30	A1 B1 C5 D3 D8

Outros comentarios sobre a Avaliación

A avaliación será continua e realizarase consonte o detallado máis arriba. É obrigatorio realizar todas as probas previstas na avaliación. A nota final calcularase a partir das notas obtidas nas probas parciais, aplicando as porcentaxes especificadas. O primeiro exame parcial ha ter lugar na 8ª semana de clases, e o segundo exame parcial na 4ª semana de maio (xa que logo, despois do período de docencia). O alumnado que non consiga superar a materia nesta primeira edición de Actas (xuño), será avaliado na segunda edición de Actas (xullo) mediante un exame baseado nos contidos suspensos da materia.

Haberá una modalidade de avaliación única para aqueles alumnos que non poidan facer un seguimento regular da materia. As persoas que estean neste caso deberán comunicarllo ó profesor da materia ó comezo do cuadrimestre, durante as dúas

primeiras semanas de clase. Esta avaliación única constará dun exame único baseado nos contidos teóricos e prácticos da materia (incluídas as lecturas obrigatorias), cuxa nota constituirá o 100% da cualificación final. Este exame ha ter lugar na mesma data e hora ca o segundo exame parcial (4ª semana de maio).

Os alumnos que escollan unha modalidade semipresencial deberán presentarse ós dous exames parciais (nas datas e horas que se fixen para eles) e máis entregar as prácticas e traballos tutelados previstos. Os alumnos semipresenciais tamén deberán comunicarlle ó profesor a súa decisión nas dúas primeiras semanas de clases.

Recoméndase encarecidamente a asistencia a clases, considerada moi importante para unha óptima comprensión dos contidos teóricos e prácticos da materia. Así mesmo, recoméndase unha participación activa no desenvolvemento do curso.

En calquera dos casos, é responsabilidade do alumno manterse ó tanto do traballo na materia (datas de realización das probas e de entrega das prácticas; entrega de materiais de lectura e de prácticas para clase, ben na fotocopiadora, ben en Faitic, etc.).

O exame da segunda edición de Actas terá lugar na data oficial de xullo aprobada pola Xunta de Facultade, e nel a avaliación levarase a cabo mediante un exame baseado nos contidos suspensos da materia.

Bibliografía. Fontes de información

Ronald Wardhaugh, **Introdución á sociolingüística**, 1992,

Richard L. Hudson, **La sociolingüística**, 1982,

Estudios de Sociolingüística, 2000-2006,

Sociolinguistic Studies, 2007-2016,

Martin J. Ball (ed.), **The Routledge Handbook of Sociolinguistics around the World**, 2010,

---

O profesor da materia ha fornecer tanto bibliografía xeral como particular de cada tema.

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Lingüística: Introdución á lingüística aplicada/V01G400V01102

Lingüística: Lingüística xeral/V01G400V01204

Outros comentarios

Recomendase utilizar con frecuencia a biblioteca da nosa Facultade de Filoloxía e Tradución, que baixo a cota 801:316 ten unha boa sección de obras de Sociolingüística.
